

मोटरसाइकलको टुल बक्स र ट्यांकीभिन्न ब्राउनसुगर ल्याउने दुई पक्राउ

भापा(प्रस)। भापामा ७६ ग्राम ब्राउनसुगरसहित दुई जना पक्राउ परेका छन् । एक जना मेचीनगरमा र अर्का कचनकवलमा पक्राउ परेका हुन् । शुक्रवार दिउँसो ३:४० बजे मेचीनगर नगरपालिका-६ स्थित मेची पुलमा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल प्रस्तावित सीमा सुरक्षा गुल्म काँकडभिट्टाबाट खटिएको टोलीले शिकारी कुकुरको सहयोगमा भारतबाट नेपालतर्फ आउँदै गरेको मे ९ प ३४६३

नम्बरको मोटरसाइकललाई शङ्का लागेर चेकजाँच गरेको थियो । त्यसक्रममा पाँचथर कुम्मायक गाउँपालिका-३ बस्ने २९ वर्षीय अङ्ग्रेजिकम खड्काले मोटरसाइकलको ट्यांकीमा लुकाइछिपाई ल्याएको २७ ग्राम १३ मिलिग्राम ब्राउन सुगर फेला परेको थियो । लागूऔषध, मोटरसाइकल र खड्कालाई नियन्त्रणमा लिई आवश्यक कारवाहीको लागि इलाका प्रहरी कार्यालय

काँकडभिट्टामा बुझाइएको छ । त्यस्तै कचनकवल गाउँपालिका-६ बनिथानी चोकमा ४९ ग्राम ५९० मिलिग्राम ब्राउनसुगरसहित कचनकवल-५ बस्ने २८ वर्षीय कासिम मिया पक्राउ परेका छन् । शुक्रवार बिहान १०:४५ बजे इलाका प्रहरी कार्यालय बनिथानीबाट खटिएको प्रहरी टोलीले दक्षिणबाट उत्तरतर्फ आउँदै गरेको बीआर ३७ ईई ६४५१ नम्बरको मोटरसाइकल चालक

मियालाई शङ्का लागेर चेकजाँच गरेको थियो । त्यसक्रममा मोटरसाइकलको टुल बक्सभित्र लुकाइछिपाई ल्याएको प्लास्टिकसहित ४९ ग्राम ५९० मिलिग्राम ब्राउनसुगर फेला परेको थियो । मियालाई मोटरसाइकलसहित नियन्त्रणमा लिई जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापामा राखेर अनुसन्धान गरिरहेको डीएसपी खगेन्द्र खड्काले जानकारी दिएका छन् ।

निचाभोडा वनमा चार दलीय गठबन्धनको प्यानल नै विजयी

प्रसाईले ८२, भीमा श्रेष्ठले ८६, ४ नं. टोलमा राजकुमार लावतीले ८९, सुनिताकुमारी राजवंशीले ८५ र ५ नं. टोलमा खगेन्द्र कटुवालले ८० र बन्दना लिम्बूले ७४ मत प्राप्त गरी विजयी बनेका छन् । ८३१ घरधुरी रहेको सो वन समूहको निर्वाचनमा ७५७ मत खसेको थियो ।

बिर्तामोड(प्रस)। भापाको बिर्तामोड ७ मा रहेको सुन्दर निचाभोडा गोलधाप सामुदायिक वनको निर्वाचनमा नेकपा एमालेको वर्चस्व तोड्दै चारदलीय गठबन्धनको प्यानल नै निर्वाचित भएको छ । निर्वाचनमा नेकपा एमालेको ३० वर्षे विरासत तोडिएको हो ।

अधिकारी बाँसकोटा ४३२, सहसचिव जीवन कार्की ४१० र कोषाध्यक्षमा इन्दिरादेवी बाँसकोटा भट्टाईले ४३५ मत ल्याई विजय हासिल गरेका छन् ।

गोपालचन्द्र बुढाथोकी, ६ नं.वडाका वडाध्यक्ष ललितबहादुर तामाङलागतले निरीक्षण गरेका थिए । नगरप्रमुख बुढाथोकीले सर्वसाधारणहरू भारतबाट आउँदा वा जाँदा नाकामा धेरै भन्फट हुने भएकाले व्यवस्थित गर्न आग्रह गरेअनुसार भन्सार कार्यालयले शुक्रवारदेखि आवतजावतमा सहजता ल्याएको बताए । यसअघि भारतबाट आएका विदेशी गाडी, पर्यटक र यात्रुहरूलाई भन्सार गेट उतारबाट घुमाएर बस टर्मिनल छेउ निकालेर एशियन हाइवेसँग जोडिन्थ्यो । सोभै गाडी र यात्रु एशियन हाइवे बाटोबाट जान पाउँदैन थिए । यात्रु शाखाबाट गाडीको भन्सार गरेपछि नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, भन्सारका कर्मचारीले स्टीकसहितको सुरक्षा जाँच गरेपछि सिधै एशियन हाइवेको बाटो प्रयोग गर्न सकिने छ ।

त्यस्तै महिला सदस्यमा शान्ता उप्रेती ४१९, मन्जु कुट्टेल उप्रेती ४२०, जनजातिगत बुद्धराज लिम्बू ४२६, दलिततर्फ सावित्रा कार्की ४३१ र आदिवासीतर्फ मनमाया हस्दाले ४३६ मत ल्याई विजय हासिल गरेका छन् । यता एमालेको तर्फबाट उपाध्यक्ष बनेका उमेश्वर सूर्यबहादुर भट्टाईलाई २३१ मतको फराकिलो अन्तरले पराजित गरी गठबन्धनका तर्फबाट अध्यक्षमा नेम्पेन्द्र कृष्णप्रसाद लिम्बू निर्वाचित भएका छन् । लिम्बूले ४८४ मत ल्याउँदा भट्टाईले मात्र २५३ मत पाएका छन् । यो जितसगै अधिल्लो निर्वाचनमा एमाले उमेदवारबाट भोगेको पराजयको लिम्बूले बदला लिएका छन् । त्यस्तै गठबन्धनका तर्फबाट उपाध्यक्षमा मंगलसिंह साँवा ४५६, सचिव इन्दिरा

२०५४ सालमा स्थापना भएको सो वन समूहमा स्थापना कालदेखि २०७३ सालसम्म हालका कोशी प्रदेशका खानेपानी, सिंचाई तथा ऊर्जा मन्त्री एकराज कार्की अध्यक्ष बनेका थिए । त्यसपछि २०७३ देखि २०७८ सम्म नेपाली कांग्रेसकी रेनुका उप्रेती अध्यक्ष बनेकी थिइन् । एक कार्यकाल कांग्रेसले चलाएपनि त्यसपछि एमालेकै बन्नी प्याकुलले २०७८ देखि २०८२ सम्म अध्यक्षको कार्यभार सम्हालेका छन् ।

एमालेका उमेदवारहरूलाई जिताउन मन्त्री कार्कीसहित एमाले बिर्तामोड नगर अध्यक्ष सुवास भट्टाईलागायत सिंगो टिम लागिपरेको थियो । निर्वाचनको दिन पनि दिवस कार्की निर्वाचनस्थलमा बसेर भोट मागिरहेका थिए ।

यता गठबन्धनका उमेदवारलाई जिताउन नवीन भट्टाईको संयोजकत्वमा निर्वाचन परिचालन समिति बनाइएको थियो ।

काँकरभिट्टा नाकामा एशियन हाइवेको बाटो खुल्ला

काँकरभिट्टा, ५ वैशाख । पूर्वी नाका काँकरभिट्टामा विदेशी पर्यटक र सर्वसाधारण यात्रुहरूको सहज

मेची भन्सार कार्यालयका प्रमुख राजेन्द्रप्रसाद चुडालले भारत लगायत विदेशबाट आउने पर्यटक र सर्वसाधारण

आवतजावतलाई मध्यनजर गर्दै मेची भन्सार कार्यालयले शुक्रवारदेखि उत्तरपट्टिको ढोका बन्द गरेर सोभै एशियन हाइवेको बाटो खुल्ला गरेको

यात्रुहरूलाई आवतजावतमा समस्या नहोस् भनेर उत्तरपट्टिको गेट बन्द गरेर सिधै एशियन हाइवेको बाटो खुल्ला गरिएको जानकारी दिए । गाडी लिएर आएका पर्यटक र यात्रुहरूलाई भन्सार गेटमा धेरै भन्फट र समस्या भएपछि मेचीनगर नगरपालिका, राजनीतिक दल, यातायात व्यवसायी, होटल व्यवसायी, ट्राभल्स व्यवसायीले भन्सारलाई आवागमन सहज गर्न अनुरोध गरेका थिए । कोशी प्रदेशका सांसद एवम् नेपाली कांग्रेस संसदीय दलका प्रमुख सचेतक गोपाल तामाङ, पूर्व सांसद श्रीप्रसाद मैनाली, मेचीनगर नगरपालिकाका प्रमुख

घरबाटै खड्काको मोटरसाइकल चोरी

भापा(प्रस)। भापाको बिर्तामोड-९ मा घरबाटै मोटरसाइकल चोरी भएको छ । बिहीवार राति बिर्तामोड-९ नरियावारी बस्ने मिलन खड्काको प्र १-०१३५ ३०३२ नं को १५० सीसीको पल्सर मोटरसाइकल घरबाटै चोरी भएको हो ।

कम्पाउन्ड भएको घरभित्रबाटै आफ्नो मोटरसाइकल चोरी भएको खड्काले जानकारी दिएका छन् । उनले त्यसबारे इलाका प्रहरी कार्यालय बिर्तामोडमा जानकारी गराएको बताएका छन् ।

यात्रुलाई कुटपिट गर्ने बसका सहचालकसहित दुई पक्राउ

भापा(प्रस)।भाडाको बिषयमा यात्रुलाई कुटपिट गर्ने न्यू नागरिक यातायातका सहचालकसहित दुईजना पक्राउ परेका छन् । शुक्रवार साँझ अन्दाजी ५.२० बजे बिर्तामोड नगरपालिका-२ राम चोकस्थित पूर्वपश्चिम राजमार्गमा काँकडभिट्टाबाट दमकतर्फ जाँदै गरेको प्रदेश १-०१-००१ ख ४०३७ को नम्बरको न्यू नागरिक यातायातमा सवार यात्रु बिर्तामोड १ बस्ने २८ वर्षीय काशी भट्टाईलाई सोही गाडीमा काम गर्ने सहचालक दमक बस्ने मन तामाङ र कमल

१ बस्ने राकेश साहले भाडाको बिषयमा कुटपिट गरेका थिए । यात्रुको टाउकोमा चोट लागेको छ । सामान्य अवस्थामा उनको बीएण्डसी अस्पताल बिर्तामोडमा उपचार भइरहेको छ । भाडाको बिषयमा पहिला गाडीका स्टाफले कुटपिट गरेको र त्यसपछि भट्टाईले स्थानीय भेला गरी गाडीका स्टाफलाई कुटपिट गरेको इलाका प्रहरी कार्यालय बिर्तामोडका डीएसपी प्रकाश विष्टले बताए । यात्रुलाई कुटपिट गर्ने दुवैजनालाई आवश्यक कारवाहीको लागि नियन्त्रणमा लिएको उनले जानकारी दिए । बस जिल्ला ट्राफिक प्रहरी कार्यालय बिर्तामोडको नियन्त्रणमा रहेको छ ।

हार्दिक आभारसहित कृतज्ञता

भापाको बिर्तामोड ७ मा रहेको सुन्दर निचाभोडा गोलधाप सामुदायिक वन समूहको निर्वाचनमा आफ्नो अमूल्य मत दिएर मेरो नेतृत्वमा रहेको ...समृद्ध वन स्वतन्त्र प्यानल को सिंगो टीमलाई ऐतिहासिक जित दिलाउनु हुने सम्पूर्ण उपभोक्ता महानुभावहरू, प्यानलमा सहकार्य गर्दै भरमग्दूर सहयोग गर्नुहुने नेकपा माओवादी केन्द्र, नेपाली कांग्रेस, राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी र राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका आदरणीय नेता कार्यकर्ताहरू, दिनरात खटिनुहुने निर्वाचन परिचालन समिति साथै शुभेच्छुक मित्रहरूप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै निचाभोडा वनलाई साक्षात्, अम्क उत्कृष्ट र व्यवस्थित बनाउन यहाँहरूको साथ र सहयोग निरन्तर प्राप्त हुने विश्वास गर्दै हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

नवनिर्वाचित अध्यक्ष कृष्णप्रसाद साँवा लिम्बू सुन्दर निचाभोडा गोलधाप सामुदायिक वन समूह बिर्तामोड-७, भापा

डा. प्रेम ब. शाही, MS, FISS
वरिष्ठ विशेषज्ञ - हाड, जोडी, बन्धन, मेरुदण्ड रोग/सर्जल
सम्पर्क: सोलुबजार टोल (विश्वकर्माचोक), ० बजे टोल

डा. दिपायन पाण्डे, MD
वरिष्ठ विशेषज्ञ - छाता, रोग, कपाल, सौन्दर्य, कृच्छरोग
सम्पर्क: प्रत्येक महिनाको दोस्रो शनिबार, कोशी हस्पिटल, विराटनगरबाट

डा. आलोक झा, MD
वरिष्ठ विशेषज्ञ - मानसिक, बन्धन तथा नसोरोज
सम्पर्क: प्रत्येक महिनाको दोस्रो शनिबार, कोशी हस्पिटल, विराटनगरबाट

डा. केशव कु. मण्डल, MD
वरिष्ठ विशेषज्ञ - भवजगत शिशु तथा बाल रोग विशेषज्ञ
सम्पर्क: दैनिक सेवा, विहान १० बजे टोल

डा. धिरेन्द्र ताम्रकार, MD / डा. आनन्द देव, MD
वरिष्ठ फिजिसियन / एडवन्सल मेडिसिन
सम्पर्क: दैनिक सेवा

डा. विकास जैशी, MD, DM
वरिष्ठ विशेषज्ञ - कलेजो (गिगर) पेट, जठिष्ठ, हेपेटाइटिस रोग तथा कलेजो प्रसारण फिजिसियन
सम्पर्क: प्रत्येक महिनाको अन्तिम शनिबार, विर हस्पिटल, काठमाडौंबाट

डा. अच्युत भक्त आचार्य, MD, DM
वरिष्ठ विशेषज्ञ - छाति, फोक्सो, दन्त, श्वसप्रश्वास, एलर्जी, विन्दा तथा सरसरोज/पल्मोनोलोजिस्ट
सम्पर्क: प्रत्येक महिनाको अन्तिम शनिबार, नर्भिक हस्पिटल काठमाडौंबाट

डा. विवेक कुट्टेल, MD, FRCI
वरिष्ठ विशेषज्ञ - वायरोज, संक्रमण रोग तथा फिजिसियन
सम्पर्क: प्रत्येक महिनाको दोस्रो शनिबार, न्यूरो हस्पिटल विराटनगरबाट

डा. निशान भुर्तेल, MD, DM
वरिष्ठ विशेषज्ञ - गुणौला (किडनी) रोग तथा गुणौला प्रसारण फिजिसियन
सम्पर्क: प्रत्येक महिनाको दोस्रो शनिबार, सिविल हस्पिटल काठमाडौंबाट

स्वास्थ्य सेवामा तपाईं सँगै

जिवनरक्षा बिर्तामोड
पोलिक्लिनिक एण्ड डायग्नोस्टिक सेन्टर प्रा. लि.

बिर्तामोड-८, मद्रपुररोड, भापा (मद्रपुरसस्टेज अगाडि)

जानकारी तथा नाम दर्ताका लागि सम्पर्क
023-591566 (Reception), 023-531242 (Pharmacy)
9807923352 / 9817094601

विशेषज्ञ OPD सेवा/प्याथोलोजि, हस्तचिकित्सा, किडनी, हृदय-रेडिओलोजि, एडिउल्टन, एक्स-रे, ECG/EEG/NCT/PFT/कान्सेरो

खुल्ने समय: विहान ७ बजे देखि बेलुकी ७ बजे सम्म

डा. धर्मगत भट्टराई, MD, DM
वरिष्ठ विशेषज्ञ - बाल रोग, इन्फेक्चियस रोग, प्रतिरक्षा, एलर्जी, बाल बाल्यजन्यरोग र बाल नोन्-म्युरो मेडिसिन रोग
सम्पर्क: प्रत्येक महिनाको अन्तिम शनिबार र शनिबार, ३ हस्पिटल काठमाडौंबाट

डा. उत्कर्ष कार्की, MD, DM
वरिष्ठ विशेषज्ञ - बाल रोग, प्रतिरक्षा, एलर्जी, बाल नोन्-म्युरो मेडिसिन रोग/बाल नोन्-म्युरो मेडिसिन
सम्पर्क: प्रत्येक महिनाको दोस्रो शनिबार, काठमाडौं मेडिकल कलेजबाट

डा. सन्तोष मिश्र, MD, DM
वरिष्ठ विशेषज्ञ - बाल रोग, प्रतिरक्षा, एलर्जी, बाल नोन्-म्युरो मेडिसिन रोग/बाल नोन्-म्युरो मेडिसिन
सम्पर्क: प्रत्येक महिनाको दोस्रो शनिबार, काठमाडौं मेडिकल कलेजबाट

डा. दिलिप न्यौपाने, MD, DM
वरिष्ठ विशेषज्ञ - बाल रोग, प्रतिरक्षा, एलर्जी, बाल नोन्-म्युरो मेडिसिन रोग/बाल नोन्-म्युरो मेडिसिन
सम्पर्क: प्रत्येक महिनाको दोस्रो शनिबार, काठमाडौं मेडिकल कलेजबाट

प्रा. डा. गौरवराज ढकाल, MS, FISS
वरिष्ठ विशेषज्ञ - मेरुदण्ड (स्पान्डा), बन्धन, रोग, कान्सेरो रोग/स्पान्डा सर्जल
सम्पर्क: प्रत्येक महिनाको दोस्रो शनिबार, ३ हस्पिटल काठमाडौंबाट

डा. पुरुषोत्तम पराजुली, MS, MCh
वरिष्ठ विशेषज्ञ - पिसाब, प्रोस्टेट, मूत्रमाला, पथरी तथा मूत्र रोग/युरोलोजिस्ट
सम्पर्क: प्रत्येक महिनाको दोस्रो शनिबार, न्यूरो हस्पिटल, विराटनगरबाट

डा. अपार पोखरेल, MS, FIPE
वरिष्ठ विशेषज्ञ - नाक, कान, घाँटी रोग/बाल तथा वयस्क ENT सर्जल
सम्पर्क: प्रत्येक महिनाको अन्तिम शनिबार, सिविल हस्पिटल, काठमाडौंबाट

डा. हरिशंकर प्र. यादव, MD, FIEM
वरिष्ठ विशेषज्ञ - मधुमेह (ग्लुको), थाइराइड, हर्मोन रोग
सम्पर्क: प्रत्येक महिनाको अन्तिम शनिबार, विराटनगरबाट

पालिका उपप्रमुख र उपाध्यक्षहरूको बैठकमा ५ बुँदे घोषणापत्र जारी

इलाम(प्रस)।भापा जिल्लाका पालिका उपप्रमुख र उपाध्यक्षहरूको समन्वय समितिको बैठक ५ बुँदे घोषणापत्र जारी गर्दै शुक्रवार इलामको श्रीअनुत्तमा सम्पन्न भएको छ ।

सूर्योदय नगरपालिका वडा नम्बर -५ श्रीअनुत्तमा बिहीवार र शुक्रवार दुई दिनसम्म चलेको भापाका पालिका उपप्रमुख र उपाध्यक्षहरूको बैठक दिगो विकास लक्ष्य हासिलमा स्थानीय सरकारको भूमिकालगायत अन्य विषयमा केन्द्रित थियो ।

समन्वय समितिका संयोजक कचनकवल गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष नवराज भट्टराईको अध्यक्षता, जिल्ला समन्वय समिति भापाका प्रमुख विश्व बरालको प्रमुख आतिथ्यता तथा संविधानसभा सदस्य महिन्द्राकुमारी सुब्बाको विशेष आतिथ्यतामा भएको बैठकमा पालिकाहरूबीच सिकाइ आदानप्रदान गरिएको थियो ।

बैठकको पहिलो दिन समन्वय समितिका संयोजक कचनकवल गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष भट्टराईले बैठकको औचित्यमाथि प्रकाश पार्दै छलफल गर्ने एजेण्डाहरूका विषयमा सहभागीहरूलाई जानकारी गराएका थिए । संयोजक भट्टराईले अहिले यो व्यवस्थाका वारेमा विभिन्न कोणबाट प्रहार भएको भन्दै रक्षाका लागि सर्वेजनालाई अघि बढ्न आग्रह गरे । अब उत्पादनमुखी वा उत्पादनका क्षेत्रमा लाम र जलवायु परिवर्तनको असरका बारेमा हेरेक क्षेत्रलाई बुझाउँदै त्यसतर्फ लाम समेत उन्ले जोड दिए । उक्त दिन सहारा नेपालका कार्यक्रम व्यवस्थापक मातृका सुवेदीले दिगो विकास लक्ष्यका विषयमा सहभागीहरूलाई प्रशिक्षण दिएका थिए । दिगो विकास लक्ष्य एउटा साहसिक र विश्वव्यापी सम्झौता भएको भन्दै उन्ले सन् २०३० सम्ममा सबै प्रकारका गरिबी उन्मूलन गरी मानव, पृथ्वी र समृद्धिको लागि एक समान, न्यायपूर्ण र सुरक्षित विश्व निर्माण परिकल्पना गर्ने आफ्नो प्रस्तुतीमा उल्लेख गरेका थिए ।

सहारा नेपालको सहयोग तथा संवाद समूहको सहजीकरणमा भएको कार्यक्रममा प्लोबल लर्निङ ल्याब नेपालीका प्रशिक्षक सुष्मा श्रेष्ठले सहभागीहरूलाई चेतनामूलक र ज्ञानबद्धक खेलसहित नेतृत्व, क्षमता र दक्षता अभिवृद्धि गर्ने खालका विषयमा प्रशिक्षण दिएकी थिइन् ।

कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि जिल्ला समन्वय समिति भापाका प्रमुख विश्व बरालले यस प्रकारका कार्यक्रमले पालिका पालिकाबीचको सम्बन्ध अझ बढी मजबुत हुने, असल अभ्यासको सिकाइ आदानप्रदानले पालिकाको विकास हुनेलगायतका विषयमा आफ्नो धारणा राखेका थिए ।

के छ घोषणापत्रमा ?

बैठकको दोस्रो दिन शुक्रवार आर्ट अफ लिभिङका स्वामी सभानन्दले तनाव व्यवस्थापनका बारेमा सहभागीहरूलाई योग र ध्यानका माध्यमबाट जानकारी गराए । उनले हरेक मानिसले सकारात्मक विचार राखेमात्र लक्ष्यमा पुग्न सक्ने बताउँदै रिस र क्रोधले व्यक्तिको विकास नहुने बताए । दोस्रो दिनको बैठकमा पालिकाका उपप्रमुख र उपाध्यक्षहरूको उपस्थितिमा साभा धारणा बनाउँदै ५ बुँदे इलाम घोषणापत्र जारी गरिएको हो ।

संविधान प्रदत्त लोकतान्त्रिक गणतान्त्रिक व्यवस्थालाई सबलीकरण गर्दै नागरिकमा परिवर्तनको प्रत्याभूत गराउने पहिलो सरकार स्थानीय सरकार भएकाले पालिकाका प्रभावकारी तथा रचनात्मक योजनाहरू, सुशासन,सेवा प्रवाह, आर्थिक विकास र सुधारले मात्र लोकतन्त्र र सामाजिक न्यायलाई मजबुत बनाउन सकिन्छ भन्ने दृढ विश्वास व्यक्त गर्दै तदनुसार नीति तथा कार्यक्रमहरू अझ प्रभावकारी कार्यान्वयनमा लैजाने , जलवायु परिवर्तनका कारण पछिल्लो चरणमा देखिएका समस्याहरू थप बिकराल नबन्ने जाने परिस्थिति न्यूनीकरणका लागि भापाका स्थानीय तहमा सामूहिक प्रकृतिका जलवायु अनुकूलका कार्यक्रमहरू बनाएर कार्यान्वयन गर्ने, कोशी प्रदेश सरकारले शुरु गरेको कोशी पर्यटन वर्ष २०८२ को

स्वागत गर्दै पर्यटन वर्षसँग जोडेर स्थानीय स्तरका पर्यटकीय सम्भावना बोकेका क्षेत्रको पहिचान, प्रवर्द्धन र प्रचारका कार्यक्रममा प्रदेश सरकारसँग सहकार्य गर्न प्रतिबद्ध रहने, आगामी आर्थिक वर्षको बजेट, नीति तथा कार्यक्रम बनाउँदा उत्पादनमुखी र रोजगारमुखी हासिल गर्न स्थानीय सरकारले गर्नुपर्ने कार्यको सन्दर्भमा विज्ञबाट सहजीकरणसहित कार्यक्रमलाई प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि प्रतिबद्ध रहने घोषणापत्रमा उल्लेख छ ।

बैठकमा बिर्तामोड नगरपालिकाका उपप्रमुख नगेन्द्रप्रसाद संग्रौला, मेचीनगर नगरपालिका उपप्रमुख मीना पोखरेल उप्रेती, भद्रपुर नगरपालिकाका उपप्रमुख राधा कार्की,

माध्यमबाट उपप्रमुख तथा उपाध्यक्षहरूलाई आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कर्तव्यका विषयमा थप ज्ञान आर्जन भई स्थानीय सरकार सञ्चालनमा थप सहयोग पुग्ने विश्वास व्यक्त गरेका थिए । त्यस्तै भापाका सबै पालिकामा विषादियुक्त सागसब्जी र आयातित माछा तथा मासुजन्म वस्तु नियन्त्रण गर्नुपर्ने, उपभोक्ताको अधिकार रक्षा गर्दै खाद्य गुणस्तर कायम गर्न तथा मूल्य नियन्त्रण गर्न बजार अनुगमन नियमित र प्रभावकारी बनाउनुपर्ने, जिल्लाभरि लागूऔषधको समस्या बढ्दो रहेको र त्यसको नियन्त्रणमा समेत सबै पालिका एकजुट भएर लामुपर्ने, खुल्ला सीमाका कारण मुख्य चुनौतीको रूपमा रहेको लागूऔषधको नियन्त्रणलाई प्रभावकारी बनाउन प्रहरी तथा अन्य सरोकारवालासँग समन्वय गरेर कार्यमूलक तथा चेतनामूलक कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ अघि बढाउने, त्यसका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गर्ने बैठकले निष्कर्ष निकालेको छ । सहभागी सबैले आ आफ्नो पालिकामा ६ महिनाको अवधिमा भए गरेका कामका विषयमा जानकारी गराएका थिए ।

संयोजकमा अर्जुनधाराकी पराजुली

भापा जिल्लाका पालिका उपप्रमुख र उपाध्यक्षहरूको समन्वय समितिको बैठकले आगामी समयका लागि अर्जुनधारा नगरपालिकाको उपप्रमुख खड्गमाया पराजुलीलाई संयोजकमा सर्वसम्मत चयन गरेको छ । निवर्तमान संयोजक नवराज भट्टराईले नयाँ संयोजक पराजुलीलाई माइन्दुटकासाथ जिम्मेवारी हस्तान्तरण गरे ।

बिर्तामोड नगरपालिकाका उपप्रमुख नगेन्द्रप्रसाद संग्रौला, मेचीनगर नगरपालिका उपप्रमुख मीना पोखरेल उप्रेती, कनकाई नगरपालिकाको उपप्रमुख आशा शर्मा शिवाकोटी, भद्रपुर नगरपालिकाको उपप्रमुख राधा कार्की, गौरादह नगरपालिकाको उपप्रमुख जलवर्षा राजवंशी र शिवसताक्षी नगरपालिकाको उपप्रमुख नरमाया कार्की सञ्चालको सदस्य छन् ।

त्यस्तै सञ्चालको सदस्यमा बुद्धशान्ति गाउँपालिकाका भवानीप्रसाद खाँतवडा, कचनकवल गाउँपालिकाका नवराज भट्टराई, भापा गाउँपालिकाको कार्यबाहक अध्यक्ष अञ्जुदेवी थपलिया, कमल गाउँपालिकाको प्रेमिला न्यौपाने, बाह्रदशी गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष शान्तादेवी शिवाकोटी खरेल, गौरीगञ्ज गाउँपालिकाको पुजन न्यौपाने कुँवर र हल्दिवारी गाउँपालिकाको लक्ष्मी मैनाली रहेका छन् । कार्यक्रमको सहजीकरण नेपाल पत्रकार महासंघ भापा शाखाका अध्यक्ष एकराज गिरीले गरेका थिए ।

अखाद्य वस्तु भेटिएको उद्योगलाई ५० हजार जरिवाना

मेचीनगर(प्रस) । पास्ता र सुजीमा ५० हजार रुपैयाँ जरिवाना गरिएको म्याद नाघेको भेटिएर ताला जानकारी दिए ।
लगाएको उद्योगलाई मेचीनगर उद्योगका सञ्चालक पुष्पा जैसवाल
नगरपालिकाले पचास हजार रुपैयाँ चौधरीले नगरपालिकामा शुक्रवार

जरिवाना गरेको छ । नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत एवम् उपभोक्ता हित संरक्षण विभागले तोकेको निरीक्षण अधिकृत अमिप्रसाद अधिकारीले पास्ता र सुजीमा म्याद नाघेको र मैदामा कफियत भेटिएको थियो । निरीक्षण कार्रवाही गर्दा पास्ता र सुजीमा म्याद नाघेको र मैदामा कफियत भेटिएपछि मेचीनगर-९ स्थित पूजा फुड प्रोडक्सन उद्योगका सञ्चालकलाई

जरिवाना वापतको ५० हजार रुपैयाँ राजस्व तिरेको छ ।

यही चैत २७ गते मेचीनगर नगरपालिकाले जिल्लाको सरकारी निकायको

टोलीको सहकार्यमा गरेको बजार अनुगमनका क्रममा उक्त उद्योगमा पास्ता र सुजीमा म्याद नाघेको र मैदामा कफियत भेटेको थियो । नगरपालिकाका खाद्य विश्लेषक दिपेन्द्र कार्कीले जरिवाना तिरिकाले आइतबार उद्योगको ताला खोलीदिने बताए ।

अमेरिका भिसा अन्तर्वार्तामा नयाँ मापदण्ड

भापा,वैशाख ५ । काठमाडौँस्थित अमेरिकी दूतावासले अमेरिका भिसा अन्तर्वार्तामा नयाँ मापदण्ड लागु हुने जनाएको छ। साथमा लिएर जानुपर्नेछ।
आवेदकहरूले अनलाइन माध्यम अपोइन्टमेन्ट लिँदा प्रयोग गरेको कन्फर्मेशन नम्बर

र बारकोड नम्बर मेल खानु पर्नेछ

मेल नखाएको खण्डमा भिसा अन्तर्वार्तामा सहभागी गराउन नसक्ने दूतावासले जनाएको छ।

यही वैशाख १५ गतेदेखि सम्पूर्ण भिसा आवेदकहरूले कन्फर्मेशन बारकोड नम्बर सहितको डिएस-१९० भिसा आवेदन फारम

यसरी मेल नखाएको खण्डमा नयाँ अपोइन्टमेन्ट बुक गरेर भिसा आवेदन अगाडि बढाउनुपर्ने उल्लेख गरेको छ।

मेचीनगरका ८ वटा सहकारीलाई सुधिन सुभाब

मेचीनगर(प्रस) । मेचीनगर नगरपालिकाद्वारा गठित सहकारी समन्वय समितिले मापदण्ड पालना नभएको देखिएपछि आठ वटा सहकारीलाई सुभाबसहित सचेत गराइएको छ ।

दोस्रो दिन अनुगमनका क्रममा सहकारीको सामान्य मूल्य मान्यता समेतलाई ह्याल नगरेको पाइएपछि सुभाबसहित सचेत गराइएको सहकारी समन्वय समितिका सदस्य सचिव दिपेन्द्र कार्कीले बताए ।

टोलीले मेचीनगर-१० को लंकासरी महिला संवृद्धि बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था, तारावारी शान्ति बचत तथा ऋण सहकारी संस्था, मेचीनगर-१४ को आपसी समाज बचत तथा ऋण सहकारी संस्था, विहानी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था, मेचीनगर-१२ को सामूहिक अभियान बचत तथा ऋण सहकारी संस्था, सञ्जीमण्डी कृषि सहकारी संस्था, चारआली बचत तथा ऋण सहकारी संस्था, मेचीनगर-१३ को आशावादी बहुउद्देश्यीय

सहकारी संस्थाको अनुगमन गरेको थियो । अनुगमन गरिएका सहकारीहरूमा सञ्चालक समितिको बैठक नियमित नगरेको, विना धितो ऋण लगानी गरेको, कर्मचारीलाई नियुक्त पत्र नदिएको, तमसुकमा ऋण कार्यविधिको दफा उल्लेख नभएको, ऋण समितिले गरेको निर्णय ऋणको फायलमा राख्नु पर्ने, फायलमा स्वघोषणा अशियायको सम्पति र ऋण स्वीकृती भएको पत्र राख्नु पर्ने, मासिक किपमिस रिपोर्ट बनाउनु पर्ने, सूचना पार्टी देखिने गरी राख्नु पर्ने, साधारण सभा पुस मसान्तभित्र सम्पन्न गरिसक्नु पर्ने, सञ्चालक समितिले नियम अनुसार ऋण लगानी गर्नु पर्ने, सदस्य शिक्षा कार्यक्रम नगरेको, कर्जा जोखिम कोषको व्यवस्था गर्नु पर्ने लगायतका सुभाब दिइएको कार्कीले बताए । अनुगमन टोलीमा सहकारी समन्वय समितिका सदस्य दुर्गाप्रसाद सापकोटा, वीपी भट्टराई, जगन्नाथ भट्टराई र सदस्य सचिव कार्की रहेका थिए । उपभोक्ता हित संरक्षण विभागले तोकेको निरीक्षण अधिकृत एवम् नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत अमिप्रसाद अधिकारीले स्थानीय सरकारलाई व्यवस्थित, उपभोक्ताको अधिकार सुरक्षितका लागि बजार, सहकारी र अन्य क्षेत्रको पनि अनुगमन प्रभावकारी बनाउने योजनासहित टोली लागिपरेको बताए ।

आजदेखि तीन दिन कञ्चनजङ्घा हीरक महोत्सव मनाइँदै

भापा,वैशाख ६ । विश्वको तेस्रो र नेपालको दोस्रो अग्लो शिखर कञ्चनजङ्घा हिमालको पहिलो सफल आरोहणको ७०औँ वार्षिकोत्सवको अवसरमा ताप्लेजुङ्घा 'कञ्चनजङ्घा हीरक महोत्सव-२०८२' भव्य रूपमा आयोजना हुँदैछ । कञ्चनजङ्घा संरक्षण क्षेत्र व्यवस्थापन परिषद्को आयोजनामा हुन लागेको महोत्सव आजदेखि आइतबार (५ देखि ७ गते)सम्म चल्ने छ । महोत्सवको उद्घाटन शुक्रवार आज गरिने हिमालको प्रचारप्रसार, स्थानीय उत्पादनको प्रदर्शनी र बिक्री, मौलिक खानाका परिकारको प्रवर्द्धन, विविध सांस्कृतिक

सोलुखुम्बुको थामेमा आरोही सम्मेलन हुने

भापा,चैत ५ । सोलुखुम्बुको थामेमा यही वैशाख ९ गते आरोही सम्मेलन (सिमिटेसु समिट) हुने भएको छ । 'जलवायु न्यायका लागि साथसाथै' संस्थाले आयोजना गर्न लागेको उक्त सम्मेलनमा आरोही, जलवायु र पर्यटन विज्ञ एवं सरकारी तहबीच समूहगत छलफल हुने बताइएको छ ।

साथै सरकारले गर्न लागेको सगरमाथा संवाद कार्यक्रममा उक्त आरोही सम्मेलन जोडिएको छ । सम्मेलनलाई आज सगरमाथा संवाद सचिवालयले प्रदेश र

मिड्याम्यावु शेर्पा र लाक्पा शेर्पा रहेका छन् । 'कञ्चनजङ्घा संरक्षण क्षेत्र: प्रकृतिको उपहार, दिगो पर्यापर्यटन समृद्धिको आधार' भन्ने नारासहित आयोजना हुने यस महोत्सवले संरक्षण र दिगो पर्यटन प्रवर्द्धनमा महत्त्वपूर्ण योगदान पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ ।

सन् १९५५ मे २५ मा बेलायती आरोही जो ब्राउन र जर्ज ब्याण्डले कञ्चनजङ्घाको दक्षिणी मोहोडाबाट पहिलोपटक सफल आरोहण गरेका थिए । सन् १९०५ देखि नै आरोहण प्रयास हुँदै आएको भए पनि पहिलो सफल आरोहण १९५५ मा भएको थियो ।

थामेमा आरोही सम्मेलन हुने

स्थानीय सरकारसँग समन्वय गरी सञ्चालन गर्न स्वीकृत दिएको छ । साथसाथैका अन्यक्ष प्रजिता कार्कीले कार्यक्रमका लागि सरोकारवाला संघसंस्थासहित सरकारले पनि अपनत्व लिएकोमा उत्साहित भएको बताइन् ।

सम्मेलनमा सगरमाथा आरोही कतारकी राजकुमारी आस्मा अल थानी, चर्चित आरोहीहरू कामारिता शेर्पा, मिड्याम्यावु शेर्पा, तेम्वाछिरी शेर्पा, माया गुरुङसहितलगायतको सहभागिता हुने उनले जानकारी दिइन् । आरोही

आन्दोलनरत शिक्षक र प्रधानमन्त्रीबीच छलफल हुने

भापा,वैशाख ५ । प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली र आन्दोलनरत शिक्षकहरूबीच छलफल हुने भएको छ । शुक्रवार साँझ ७ बजे प्रधानमन्त्री र शिक्षकहरूबीच छलफल हुने भएको हो ।

नेपाल शिक्षक महासंघ महासचिव तुला बहादुर थापाले छलफलका लागि आफुहरूलाई बोलाइएको

बताए ।

प्रधानमन्त्रीको सचिवालयले बेलुका सात बजे प्रधानमन्त्रीले भेट्न बोलाएको भन्दै महासंघलाई खबर गरेको थियो । सोही

आधारमा आफुहरू जान लागेको महासचिव थापाले बताए ।

गते चैत २० गतेदेखि विद्यालय शिक्षा ऐन जारी गर्न माग गर्दै काठमाडौँका सडकमा आन्दोलन गर्दै आएका छन् । उनीहरूले प्रधानमन्त्री तथा सभामुखसँग मात्रै वार्ता गर्ने अडान लिँदै आएका छन् ।

हिमालयन लाइफ इन्स्योरेन्स लि.			
प्रधान कार्यालय, काठमाडौँ, नेपाल			
फोन नं. ४४४९४९४, ४४४९७७८, ४४४९६६४			
हकदारिता सम्बन्धी सूचना			
यस कम्पनीबाट जारी तपशिलमा उल्लेख भएका बीमितहरूले बीमालेख हराएको/नासिएकोले प्रतिलिपि बीमालेखको लागि निवेदन पेश गरेको हुँदा उक्त विमालेख उपर कसैको हकदावी भए सो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३१ दिनभित्र कम्पनीको केन्द्रीय कार्यालयमा सबुद प्रमाणसहित हकदावी दर्ता गर्नुहुन सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ । सो अवधिभित्र दावी दर्ता नभएमा निवेदकहरूको माग बमोजिम प्रतिलिपि बीमालेख जारी गरिने व्यहोरा समेत सम्बन्धित सबैको लागि जानकारी गराइन्छ ।			
क्र.सं.	बीमालेख नं.	बीमितको नाम	टिप्पणा
१	PL15230000029	भास्कर अधिकारी	गारमती-२, कापा

सम्पादकीय

निरंकुश हैन गंभीर बन

• नवराज दवाडी

२०८१ साल विदा भएर नयाँ वर्ष २०८२ शुरु भएको छ । २०८१ ले बीजारोपण गरिसकेको अशान्ति २०८२ मा नदेखियोस् । दुई ठूला दल कांग्रेस-एमालेले गठबन्धन सरकार बनाएर नयाँ समीकरणको सुरु गरेको नौ महिना बितिसकेको छ । तर जनताले राहत महसुस गर्न सकेका छैनन् । यसैबीच, पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र शाहका पछिल्ला अभिव्यक्ति र राजावादीको प्रदर्शनले दलहरू नै भस्किन थालेका छन् । प्रमुख दलहरूले सत्ताको खेललाई मुख्य ध्यान दिए । मुलुकमा सुशासन हुन सकेन । युवा पुस्तालाई सन्तुष्ट गर्न प्रमुख दल असफल भए । राजनीतिक दलका कारण प्रतिगमनकारी प्रोत्साहित भए । फागुन १५ मा काठमाडौंको तीनकुनेमा हिंसात्मक प्रदर्शन भयो ।

शासनसत्ता चलाउने दलहरूको मुख्य कमजोरी हो । हामीले लोकतन्त्र बचाउने हो । हामी लोकतन्त्रको पक्षपाती हो । प्रमुख राजनीतिक दलसहित हामीले नै ल्याएको हो गणतन्त्र । हाम्रो लासले पनि गणतन्त्र बेटिक भन्दैन । आन्दोलनको नाममा बंगलादेशको जस्तो विद्रोह गराउने प्रयास भयो । राजावादीहरूले चाहेको संवैधानिक राजतन्त्र होइन । कांग्रेस, एमाले, माओवादीसहित आठ दलको सहकार्यमा २०६२/०६३ को आन्दोलन भएको थियो । प्रतिगामीले भनेर तेस्रो आन्दोलन हुन्छ र ? यी पहिलेदेखि नै प्रतिगामी हुन् । तेस्रो २०१७ साल विधिवत् ल्याउने प्रयास गरे । बन्दुक बोकेका सक्रिय ज्ञानेन्द्र शाहको पुनरागमन गराउन खोजेको हो । अहिलेको नयाँ पुस्ताले सरकारको कुशासन र भ्रष्टाचार देखेको तर विगतमा राजतन्त्रको त्रासदी देखेन ।

मुख्य गरी पार्टीका बदनाम नेता किनारा ल्याउन सकेनौं भने अझै खतरा छ । दुई छिमेकीसँग सम्बन्ध विस्तार गरेर जानुपर्छ । युवा पुस्ताका चासोलाई गम्भीर रूपमा सम्बोधन गर्नुपर्छ । राजतन्त्र फर्काउने बाहेक अरु आवश्यक विषयमा संशोधन गर्नुपर्छ । दलहरूकै कारण लोकतान्त्रिक गणतन्त्र खतरामा छ । अहिले देखिएका राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक समस्याको सम्बोधन गर्नुपर्छ । अहिले राजावादीहरू अराकताबाट बौरिने प्रयत्न गरे । यसलाई मलजल भने प्रमुख दलका प्रमुख नेताले गरेका हुन् । संविधान संशोधनलगायत समस्याको समाधान गर्न प्रमुख दलबीच सहमति हुनुपर्छ । राष्ट्रिय सहमतिको सरकार बनाएर जानुपर्छ । सरकारले सुशासनलाई मुख्य ध्यान दिनुपर्छ । पुराना होइन, निष्कलंक व्यक्ति सरकारमा आउनुपर्छ । संविधान संशोधन प्याकेजमा गर्नुपर्छ । संविधानको लोकतान्त्रिक गणतन्त्रको आत्मालाई जीवित राखेर संशोधनमा सहमति गरेर जानुपर्छ । होइन भने खतरा टरेको छैन ।

खराब कर्जाको व्यवस्थापन

२३ अर्ब ७१ करोड रहेकामा चालु आर्थिक वर्षमा ७१.८९ प्रतिशतले वृद्धि भई ४० अर्ब ७५ करोड पुगेको छ ।

हालै प्रकाशित तथ्याङ्क अनुसार समग्रमा सबै बैङ्कको खराब कर्जा बढ्दै गएको छ, जसमध्ये १४ वटा वाणिज्य बैङ्कको खराब कर्जा दर चार प्रतिशतभन्दा माथि रहेको र एक मात्र बैङ्कको खराब कर्जा दर तीन प्रतिशतभन्दा तल रहेको छ । व्यावसायिक क्षेत्र कमजोर हुँदा पर्याप्त तरलता र न्यून बैङ्क ब्याजदरका बावजुद पनि बजारमा कर्जाको माग बढ्न सकेको छैन । लगानी भएका कर्जासमेत खराब कर्जामा वर्गीकरण भइरहेका छन् । यसरी बैङ्कहरूको खराब कर्जा निरन्तर बढ्न भनेको समग्र प्रणालीका लागि चुनौतीको विषय हो । यसका अलावा चेक अनादर र कालो सूचीमा पर्ने व्यक्ति र संस्थाको संख्यासमेत हालका वर्षमा गुणात्मक रूपले बढ्दै गएको छ ।

निष्क्रिय कर्जा बढ्नुको कारण

हाल नेपालको बैङ्कङ्क प्रणालीमा निष्क्रिय कर्जा बढ्दै गएको छ । प्रणालीमा निष्क्रिय कर्जा बढ्नुका विभिन्न कारण छन् । घरेलु अर्थतन्त्रमा आएको शिथिलताका कारण व्यक्ति तथा संस्थाको आय क्षमतामा हास्य, बैङ्कहरूबिचको अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा, बैङ्कको नाफामुखी सोच, अनुत्पादक क्षेत्रमा कर्जा प्रवाह, कमजोर प्रोजेक्ट विश्लेषण, व्यक्तिगत प्रभावमा कर्जा प्रवाहले निष्क्रिय कर्जा बढिरहेको छ । यसै गरी मर्जरका कारणले कर्जा वर्गीकरण र असुलीमा तालमेल नहुनु, नीति नियमको कमजोर परिपालना, पुँजीगत सकारणी खर्च निकासामा ढिलाइ, विगतको कर्जा पुनर्तात्त्विकीकरण र पुनर्संरचनाको सहूलियत प्याकेजको असर, आवश्यकता र व्यावसायिक हैसियतभन्दा बढी कर्जा लगानी, सुरक्षणको मूल्यमा कमी आउनु, उच्च वृद्धि लक्ष्य र कर्मचारीलाई अत्यधिक व्यावसायिक दबाव, कर्जा हरितीकरण र त्यसको

क्युम्लोटेभ असर आदि जस्ता कारणले पनि निष्क्रिय कर्जा बढ्दै गएको हो ।

कर्जा असुली र खराब कर्जा व्यवस्थापनका कानुनी व्यवस्था

नेपाल राष्ट्र बैङ्क निर्देशन नं. २ बमोजिम भुक्तानीको गुणस्तरबमोजिम कर्जालाई विभिन्न वर्गमा राख्नुपर्ने र सोहीबमोजिम कर्जा नोक्सानी (प्रोभिजनिङ) गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । जसमा बढीमा एक महिनासम्म भाका नापेका कर्जा असल वर्ग (एक प्रतिशत प्रोभिजनिङ), एक महिनाभन्दा बढी र तीन महिनासम्म भाका नापेका कर्जा सूक्ष्म निगरानी वर्ग (पाँच प्रतिशत प्रोभिजनिङ) तीन महिनाभन्दा बढी र छ महिनासम्म भाका नापेका कर्जा कमसल वर्ग (२५ प्रतिशत प्रोभिजनिङ), छ महिनामाथि र एक वर्षसम्म भाका नापेका कर्जा शङ्कास्पद वर्ग (५० प्रतिशत प्रोभिजनिङ) एक वर्षभन्दा बढी अवधिमा भाका नापेका कर्जा खराब वर्ग (१०० प्रतिशत प्रोभिजनिङ) को व्यवस्था गरेको छ ।

यसबाहेक पनि ऋणीको व्यापार व्यवसाय बन्द भएमा, कालो सूचीमा परेमा, टाट पल्टिएमा, मृत्यु भएमा, हराएमा आदि कारणबाट समेत कर्जालाई खराब कर्जामा वर्गीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै निर्देशन नं. १२ मा बैङ्कको कर्जा प्रवाहमा शुद्धता र उपयुक्तता कायम गर्ने र कर्जा असुलीमा सहजीकरण गर्न कर्जा सूचना तथा कालो सूचीसम्बन्धी व्यवस्था गरेको छ । सो निर्देशनमा खराब कर्जालाई नियतपूर्वक ऋण नतिर्ने ऋणी र परिस्थितिवाश ऋण नतिर्ने ऋणी गरी दुई भागमा वर्गीकरण गरेको छ । यस निर्देशनमा समयावधिभित्र कर्जा चुक्ता नगरेमा ऋणीलाई कर्जा सूचना केन्द्रको कालो सूचीमा राख्नुपर्ने व्यवस्था छ । यसका अतिरिक्त कर्जा तथा सुविधाको दुरुपयोग गरेको प्रमाणित भएमा, सुरक्षणमा राखेको सामान-सम्पत्ति दुरुपयोग गरेको प्रमाणित भएमा, ऋणी बेपत्ता भएमा वा ९० दिनसम्म

सम्पर्कमा नआएमा, ऋणी टाट पल्टेमा, बैङ्कले ऋणीविरुद्ध अदालतमा मुद्दा दायर गरेको अवस्थामा, ऋण असुली न्यायाधिकरणमा उजुरी परेको अवस्थामा, गैरकोषमा आधारित सुविधा वा क्रेडिट कार्डबाट सिर्जना भएको दायित्व कर्जा शीर्षकमा लेखाङ्कन भएको ९० दिन नापेमासमेत कर्जालाई खराब वर्गमा वर्गीकरण गरी ऋणीलाई कालो सूचीमा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । कर्जा असुली ऐन, २०५८ ले कर्जा असुलीको कानुनी व्यवस्थालाई जोड दिएको छ । जसमा डिआरटी, कर्जा असुली पुनरावेदन र अन्य कानुनी प्रक्रियागत व्यवस्थामा जोड दिएको छ ।

खराब कर्जा व्यवस्थापनमा अबको बाटो

हाल अर्थतन्त्रमा बाह्य क्षेत्र, वैदेशिक व्यापारलगायत केही आन्तरिक परिस्वरुतका सकारात्मक सुधार देखिए पनि समग्र अर्थतन्त्र अस्वस्थता देखिन्छ । समग्र बजार माग नबढ्दा उद्योगधन्दा, व्यापार व्यवसाय क्षेत्रमा मन्दीको अवस्था छ । बैङ्क क्षेत्र अर्थतन्त्रको मेरुदण्ड हो । उत्पादन, रोजगारी सिर्जना, माग, आपूर्ति जस्ता अर्थतन्त्रका आयामलाई बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको क्षमता र कामले प्रभावित गरेको हुन्छ । यसर्थ स्वास्थ्य र दरिलो बैङ्कङ्क प्रणाली राज्यको आर्थिक विकासको सारथि बन्न सक्छ । आन्तरिक उत्पादन र उपभोग वृद्धिका लागि कर्जा लगानी वृद्धि हुन जरुरी छ । खराब कर्जाले बैङ्कको नाफा, वृद्धि, प्रतिष्ठा, विश्वसनीयता र समग्र क्षेत्रको स्थायित्वमा असर पार्छ । खराब कर्जा घटाई कर्जाको गुणस्तर कायम गर्न अल्पकालीन रूपमा तर तात्काल, कर्जा नियमन, कर्जा वर्गीकरण, कर्जा नोक्सानी व्यवस्था गर्ने, कर्जा डकुमेन्टेसन गर्ने, नियामक निकायको सक्रियता बढाउने, धितोको गुणस्तरमा ध्यान दिने, कर्जा असुली प्रक्रिया सुदृढी सुरु गर्ने, लिलामीको सूचना प्रकाशन, लिलामी सम्पन्न, कर्जा अपलेखन आदि कार्य गर्नु पर्छ । तथापि हालको

नेपालको बैङ्कङ्क इन्डस्ट्रीमा केवल कानुनी र प्रक्रियागत प्रावधानलाई नै खराब कर्जा असुलीका रूपमा लिने गरेको पाइन्छ । सूचना प्रकाशित गर्नु, लिलामी प्रक्रिया सम्पन्न गर्नु मात्र कर्जा असुली होइन, दीर्घकालीन रूपमा खराब कर्जा कम गरी कर्जाको गुणस्तर राम्रो बनाउन भने नियामक केन्द्रीय बैङ्क, सरकार र बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाले रणनीतिक रूपमा अन्य धेरै कार्य गर्नु आवश्यक छ । सोका लागि नीतिगत एवं संस्थागत सुधारमार्फत लगानीको क्षेत्र र मोडालिटीमा परिवर्तन गरी उत्पादनमुखी क्षेत्रमा लगानी केन्द्रित गर्न आवश्यक छ ।

यसका अतिरिक्त उचित जनशक्ति विकास, सही प्रोजेक्ट विश्लेषण क्षमता अभिवृद्धि, नियामक केन्द्रीय बैङ्कको क्षमता अभिवृद्धि, नियम कानुनको परिपालनालगायतमा सुधार गरी खराब कर्जा कम हुने अवस्थामा ल्याउन सकिने छ । अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा प्रकृया कर्जा असुलीका असल अभ्यासको समेत अध्ययन गरी अनुकरण गर्न सकेमा समेत खराब कर्जा घटाउन सहयोग पुग्छ । खराब कर्जाको जग कर्जा लगानी गर्दा गरिएको कमजोर विश्लेषण र सोका आधारमा गरिएको अपरिपक्व र अति महत्वाकांक्षी लगानी निर्णय नै हो । पर्याप्त विश्लेषण र कुनै पनि गलत नियत नराखी गरिएका लगानी विशेष दुर्घटना वा भवितव्यबाहेक अन्य कारणले डुब्नेछ ।

छिटो नाफा कमाउने र आफ्नो व्यक्तिगत पफर्मन्स बढाई कार्यकाल लम्बाउने प्रवृत्ति नेपालको बैङ्कङ्क क्षेत्रको उच्च व्यवस्थापकमा व्याप्त छ । यस्ता प्रवृत्तिका कारणले छोटो समयको देखावटी पफर्मन्स कालान्तरमा संस्थाका लागि खराब कर्जाको भारी बमिर्नेका छन् । आज नेपालको बैङ्कङ्क क्षेत्र बढ्दो खराब कर्जाको त्रासमा रमलिएको छ । यसर्थ बैङ्कङ्क क्षेत्रलाई दिगो, दरिलो र विश्वसनीय बनाउन नियामक केन्द्रीय बैङ्क, सरकार र बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाले समन्वयात्मक ढङ्गले काम गर्न जरुरी छ ।

विद्यार्थी भर्ना अभियानको महत्व

• डा. देवीप्रसाद आचार्य

समाजमा भावनात्मक तथा व्यावहारिक रूपमा लैङ्गिक समता छैन । समाजमा छोराछोरी विद्यालय पठाउने र छोरीलाई मेलापातमा पठाउने अभिभावक अझै पनि भेटिन्छन् । यस कोणबाट हेर्दा विद्यार्थी भर्ना अभियानसँगै लैङ्गिक विभेदसम्बन्धी सामाजिक सचेतना अभियान पनि चलाउन आवश्यक देखिन्छ । नेपालको संविधान २०७२ ले शिक्षालाई मौलिक अधिकारका रूपमा दर्ताबेजीकरण गरेको छ । शिक्षा क्षेत्रमा संविधानले गरेको प्रबन्धलाई कार्यान्वयन गर्ने विद्यार्थी भर्ना अभियान एउटा पक्ष हो । राज्यले हरेक वर्ष शैक्षिक सत्रको सुरुमै विद्यार्थी भर्ना अभियान सञ्चालन गर्ने गरेको छ । विद्यालयबाहिर रहेका बालबालिकालाई विद्यालयमा भर्ना गर्ने उद्देश्यमा आधारित यो अभियान सबैलाई शिक्षाको मर्मसँग जोडिएको छ । राज्यले सबैलाई विद्यालय शिक्षाको पहुँच पुऱ्याउन गरेको प्रयास प्रशंसनीय नै छ । तथापि अहिले पनि विद्यालय शिक्षाबाट वञ्चित बालबालिकाको संख्या अझै ठुलो छ ।

शैक्षिक विकासको इतिहासलाई अध्ययन गर्दा राज्यले विद्यार्थी भर्ना अभियानका अतिरिक्त अन्य पहल पनि गरेको छ । माध्यमिक तहको शिक्षा निःशुल्क बनाइएको छ । विद्यालय तहका विद्यार्थीलाई पाठ्यपुस्तक निःशुल्क वितरण गरिएको छ । प्राथमिक तहका बालबालिकालाई दिवा खाजाको व्यवस्था, छात्रालाई सेनिटेरी प्याड

वितरण, छात्रवृत्तिको व्यवस्थालगायतका प्रबन्ध प्रशंसनीय कार्य हुन् ।

राज्यले विद्यार्थी भर्ना अभियानका साथै सञ्चालन गरिएका विभिन्न कार्यक्रम लागु गर्दा पनि अभिभावकले छोराछोरीलाई किन विद्यालय पठाउन सकेका छैनन् ? आफ्ना छोराछोरीलाई अभिभावकले विद्यालय पठाउन नसक्नाका कारण के के हुन सक्छन् ? कुन भूगोल, क्षेत्र, सभ्रदाय वा वर्गका बालबालिका विद्यालय भर्ना भएका छैनन् ? अभिभावकको शैक्षिक चेतनाको स्तर कमजोर भएर हो कि ? अभिभावकले आर्थिक अभावका कारण विद्यालयमा पठाउन आवश्यक पर्ने ड्रेस, कापी, कलम, जुतालगायतको खर्च जोहो गर्न नसकेर हो कि ? प्राकृतिक प्रकोप जस्तै- बाढीपहिरो, भूकम्प, हुरीबतासलगायतका दुर्घटनाको कारणले अभिभावकले विद्यालय पठाउन नसकेका पो हुन् कि ? अथवा बालबालिका विद्यालय भर्ना नहुनाका कारण के के हुन सक्छन् ? भन्नेलगायतका विषयको जवाफको खोजी नगर्नेजेल विद्यार्थी भर्ना अभियानको महत्त्व हुँदाहुँदै पनि विद्यालयबाहिर रहेका बालबालिका भर्ना हुन नसक्ने देखिन्छ ।

समाजमा लाखौंको संख्यामा बालबालिका विद्यालयबाहिर रहेको आजको अवस्थामा राज्यले सञ्चालन गर्दै आएको विद्यार्थी भर्ना अभियानको कार्यक्रम मात्र पर्याप्त छैन । साँचो अर्थमा विद्यालय भर्ना नभएका बालबालिकालाई विद्यालय ल्याउन भर्ना अभियान मात्र सार्थक नभएको अवस्थामा राज्यले विद्यार्थी भर्नाका लागि कार्य योजना तथा रणनीतिमा परिवर्तन गर्न आवश्यक देखिन्छ । विद्यालयबाहिर रहेका बालबालिकाको वास्तविक समस्या काठमाडौंमा रहेको शिक्षा मन्त्रालय र सिंहदरवारले देख्न नसकेका समस्या गाउँमा रहेका सिंहदरवारले देख्न सक्छन् । त्यसैले

विद्यार्थी भर्ना अभियानमा स्थानीय तहको सक्रिय भूमिका आवश्यक ठानिन्छ ।

अहिले स्थानीय अन्तर्गत ७५३ वटा तह छन् । यी स्थानीय सरकारले आफ्ना पालिका तथा वडामा विद्यालय भर्ना हुन नसकेका बालबालिकाको घरपरिवारसम्म पुगेर अभिभावकले छोराछोरीलाई विद्यालय पठाउन नसक्नाका वास्तविक कारण खोजी गर्न सक्छ । सरकारको अनुसन्धानबाट प्राप्त तथ्याङ्कको आधारमा कुन घरपरिवारबाट किन बालबालिका विद्यालय आउन सकेका छैनन् भन्ने कुराको तथ्य ज्ञात भएपछि ती समस्याको समाधान गर्न राज्यले स्थानीय तहसँग सहकार्य गर्नु पर्छ ।

शिक्षाको कार्य व्यापक छ । यसको एउटा कार्य दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्नु हो । आज शिक्षालयमा अध्ययनरत बालबालिका नै मौलिका हरेक क्षेत्रका देश निर्माण गर्ने दक्ष जनशक्ति हुन् । आज धेरै बालबालिका शिक्षाबाट वञ्चित हुनु भनेको उनीहरूको भविष्य अन्धकार हुनु मात्र होइन, देशको भविष्यसमेत कमजोर हुनु हो । आजका बालबालिका शिक्षाबाट वञ्चित भए भने देशको भविष्य नै अन्योलगस्त हुन्छ । विकास निर्माणका मुहान थुनिन्छन् । समाज रूपान्तरण हुन सक्दैन । यस अर्थमा सबैलाई शिक्षाको पहुँचका लागि राज्यले भरपर्दो कार्ययोजनाका साथ काम गर्न आवश्यक छ ।

विश्वमा कतिपय देशले गरेको विकासको आधार उनीहरूले अवलम्बन गरेको शिक्षा नीति हो । गुणस्तरीय शिक्षा हो । आजका विकास देशको शैक्षिक अवस्था हेर्दा ती देशमा शतप्रतिशत नागरिक शिक्षित भएको देखिन्छ । शिक्षाबाट उत्पादित सक्षम तथा कर्मशील शैक्षिकको योगदानका कारण आजका

विकास देश निर्माण भएका हुन् । हाम्रो देशको सन्दर्भमा एकातिर शिक्षा व्यावहारिक, वैज्ञानिक, जीवनपयोगी तथा गुणस्तरीय हुन नसकेको अवस्था छ भने अर्कातिर लाखौंको संख्यामा विद्यालय उमेर समूहका बालबालिका विद्यालय भर्ना हुन नसक्ने अवस्था छ ।

शिक्षाले व्यक्ति, समाज र सन्तो मुलुकको प्रगति र विकासको बाटो निर्धारण गर्छ । जबसम्म राज्यले गरिबीको रेखामुनि बाँच्न बाध्य विपन्न वर्गको आर्थिक स्तर माथि ल्याउन सक्दैन, तबसम्म विद्यालय भर्ना अभियानले सार्थक रूप लिन सक्दैन । त्यसैले आर्थिक अभावले विद्यालय पठाउन नसकेका अभिभावकलाई राज्यले सामाजिक चेतनाका साथै आर्थिक सबलीकरणका आयोजना तथा परियोजना सञ्चालन आवश्यक छ । देशमा अझै पनि १८ प्रतिशतभन्दा बढी जनसङ्ख्या गरिबीको रेखामुनि रहेको तथ्याङ्क छ । गरिबीको चपेटामा बाँच्न बाध्य भएको यो वर्गका ठुलो संख्यामा बालबालिका विद्यालय भर्ना हुन सकेका छैनन् । त्यसैले राज्यले विद्यार्थी भर्ना अभियानका साथै आर्थिक रूपमा पछाडि परेका विपन्न वर्गको आर्थिक अवस्था उकासन ठोस कार्ययोजना निर्माण गरी नतिजामुखी कार्यन्वयन गर्नु पर्छ ।

प्रजातन्त्रका तीन दशकमा राजनीतिक दलले सिद्धान्तका ठुलठुला कुरा गरे पनि समाजका पिछडा वर्गको आर्थिक हैसियत उठाउन ठोस रूपमा केही काम हुन सकेको छैन । महँगी तथा बेरोजगारी जस्ता समस्याले समाजमा विपन्न वर्गको जीवन भन्नु पर्छ भन्नु कष्टकर हुँदै गएको छ । लोकतन्त्रको सुविधा विपन्न वर्गको चुलोचौकोमा पुग्न सकेको छैन । समाजमा हुने खाने र हुँदा खानेको विचमा फरकिलो आर्थिक खाडल छ । आर्थिक अभावका

समाजमा रहेको लैङ्गिक विभेद पनि विद्यालय भर्ना नहुनुको एउटा अवरोधक त्तिव हो । समाजमा अझै पनि छोराछोरीबिचमा समान व्यवहार नभएको अवस्था छ । संविधानतः देशमा लैङ्गिक विभेद छैन । देशको कानुन, नियम र नीति नियममा पुरुष र नारी वा छोराछोरीबिचमा असमान व्यवहार गर्न वर्जित छ, दण्डनीय छ । तथापि समाजमा भावनात्मक तथा व्यावहारिक रूपमा लैङ्गिक समता छैन । समाजमा छोराछोरी विद्यालय पठाउने र छोरीलाई मेलापातमा पठाउने अभिभावक अझै पनि भेटिन्छन् । यस कोणबाट हेर्दा विद्यार्थी भर्ना अभियानसँगै लैङ्गिक विभेदसम्बन्धी सामाजिक सचेतना अभियान पनि चलाउन आवश्यक देखिन्छ ।

अन्त्यमा जब शैक्षिक सत्र सुरु हुन्छ, तब छोराछोरीलाई विद्यालय भर्नासँगै आइलामे खर्चको जोहो गर्न अभिभावक तनाव सुरु हुन्छ । विद्यालय भर्नासँगै आइपर्ने न्यूनतम आवश्यकता भोला, जुता, कापी, कलम आदिको जोहोसम्म गर्न नसक्ने अभिभावक धेरै छन् । समाजमा रहेको आर्थिक, शैक्षिक चेतना तथा लैङ्गिक विभेद जस्ता समाजको समाधान नगरी विद्यालयबाहिर रहेका बालबालिकालाई विद्यालयमा ल्याउन, पढाउन, टिकाउन र सिकाउन सहज देखिँदैन । यस सन्दर्भमा राज्यले आर्थिक उल्लिखित समस्या समाधान गर्न कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्न वाञ्छनीय ठानिन्छ ।

तपाईं जहाँ भएपनि
प्रतिदिन दैनिक तपाईंसँगै

ताजा र विश्वसनीय खबरको लागि

लगइन गर्नुहोस

www.pratidindaily.com

एमाले कोशीको चुस्त जनसभा, सुस्त-शिथिल व्यवस्थापन

• प्रा.डा. बदीविशाल पोखरेल

नेकपा एमाले कोशीले २०८१ चैत ३० गते दमकस्थित पशुहाटमा प्रदेश स्तरीय बृहत् जागरण सभाको आयोजना गरेको थियो। त्यहाँ जनसागर उर्लिएको थियो। अर्ध त्यही दिन ओली वंशसभा नराखेको भए, प्रगतिशील प्राध्यापक सगठनले मेची बहुमुखी क्याम्पसमा नयाँ वर्ष शुभकामना वृहत कार्यक्रम नराखेता अनि दमकमै उही दिन काव्यसभा नजुघाएको भए बौद्धिक सहभागिता थापिने थियो। प्रगतिशील क्षेत्रका कतिपय अगुवाले कार्यक्रमले प्राथमिकता नबुझ्दा शक्ति छिरेरिएको देखिन्छ। पार्टी र कतिपय नेतृत्वका बीच आन्तरिक अन्तर्विरोधले पनि समस्या रहेको होला। केन्द्रीय सदस्यको जिम्मेवारी पूरा गर्नुभन्दा बीचमै प्रदेश अध्यक्षमा दावा गर्न अधि सर्दा यस प्रदेशमा भुसको आगोसरह आफ्नी अन्तर्विरोध गुटमा रुपान्तरित हुँदो छ। उचाइबिना नै अग्लो हुन खोज्ने रोग बढ्दैछ। निकट विगत मोरङ जिल्लाको अधिवेशन र विराटनगरमा सम्पन्न प्रेस चौतारीका केन्द्रीय अधिवेशनका टोटलागदा दृश्यले पनि असर परेको होला र आसन्न विराटनगर महानगरपालिकाको निर्वाचनमा अध्यक्ष पदमा गुटगत प्रतिस्पर्धामा भ्याइँनयाइँ हुँदा सहभागिता कम भएको होला। प्रधानमन्त्री नै भएको आफ्ना दमक नगरबाट आकर्षक तयारीका साथ काइयोले कोरेभै कोरेर सहभागिता बढाउन सकिन्छथ्यो। जुनसुकै तहको भए पनि पार्टीलाई सबल बनाउन नेताकै अग्रणी भूमिका हुन्छ। उत्साह जगाउन सक्षम व्यक्ति नै नेता र इन्चार्ज हुन्छ। कति बेला के चार्ज गर्ने नै थाहा नभएपछि पार्टी र कार्यकर्तामा निरुत्साह पलाउँछ र छाउँछ। साँच्चो नेताका अगाडि पर्दा लुरो मान्ने शूरो हुन्छ, सुस्त सबल हुन्छ। नेता त गुरुको पनि गुरु हुन सक्नु पर्छ। पदले मात्र नेता भइँदैन। माथिल्लो पदमा पुगेरिबित्तिकै विचार, सिद्धान्त र ज्ञान बसिँदैन।

इटहरीका २० वडाबाट आफ्नी लगानीमा यातायातको प्रबन्ध साथ कार्यकर्ता र जनता सभामा सहभागी थिए। यस कार्यक्रमको सबै नालीबेली बुझ्न म आउँ पनि बिहान नै आयोजना स्थल दमकमा पर्ने। १५-२० दिनअघि तय भएको कार्यक्रम एकै दिन सभास्थलको जगजग हिलामा माटो पुर्दै गरेको दृश्य देखेर छक्क पर्ने। त्यही सभास्थलभरि सेतो कपडाको पण्डाल तयार गरिएको भए गर्मी कम हुन्छथ्यो र उपस्थिति पनि टम्म देखिन्थ्यो र धेरै सहभागी अट्थे। सहभागी कम हुने न्यून आँकलन गरेर सभास्थल सानो बनाएको आभास भयो।

कामले काम सिकिन्छ। बौद्धिक भौतिक आदि कामको अनुभवविना माथिमाथि पुग्दा काम असरल्ल हुँदो रहेछ। अर्ध प्रचार प्रसार लथालिङ्गो देखिन्छ। यो मानव भेला मात्र थिएन, यसमा सहभागी सबले केही न केही वैचारिक खुराक सुनुनु भन्ने धारणा राखेको पाइएन। यो पञ्च भेला होइन र थिएन। गणतन्त्र राजतन्त्रको तुलना र एमालेको एकल वा हालको संयुक्त सरकारका कामहरू राम्ररी उजागर भएनन्। सार,गुदी र अन्तर्ध लुक्थ्यो। प्रदेशको प्रचार विभाग यसमा धेरै कमजोर देखियो। सियोदेखि फालीसम्म हेर्ने वा सूक्ष्म निरीक्षण गर्ने मात्र प्रमुख

नेता बन्न सक्छ। इटहरी वडा नं ११ की प्रमुख अभियन्ताले कोशी प्रदेशका उपल्ला तहका नेताका हातहातमा केही महत्वपूर्ण प्रचार सामग्री दिएको कुरा गरेकी थिइन्। यसरी दिनुको मतलब ती प्रचार सामग्री फल्यास बोर्डमा ठाउँ ठाउँका केन्द्र भागमा स्पष्ट देखिने गरी सजाउँदा जाती हुन्छ भन्ने थियो। यसो गरेको भए दुई कुरा सहभागीले पढ्थे, देख्थे र जान्दथे। ती प्रचार सामग्रीमा गणतन्त्र र राजतन्त्र कालका देश र जनताका हितमा गरिएको विकास निर्माणको बुँदावार तुलना गरिएको थियो। त्यसैगरी ती प्रचार सामग्रीमा एमाले सरकारले आजका दिनसम्म गरेका कामहरू तराजुमा तौलेर देखाइएको थियो। त्यसलाई सभामा देखाइएन। सजिलै र फलज्वक हेर्दा सूचित हुने सामग्री पर्चाका रुपमा पनि वितरण गरिएको देखिएन। वक्ताका रुपमा भने कोशी प्रदेश इन्चार्जले जनताले स्पष्ट बुझ्ने गरी राजतन्त्र र गणतन्त्र कालको तुलना गरे। अर्ध यसमा संक्षिप्त सम्बोधन गरेर सान्दर्भिक विषयका बुँदाकेन्द्रित तर्क र तथ्य आधारित भएर बोल्नु पर्थ्यो। सतही, अमूर्त र आक्रोशित अभिव्यक्ति मात्र एमाले नेताले गर्ने होइन।

राम्रो काम राम्रै तरिकाले गर्नु पर्छ। बरु मिथिला पोखरेलले सान्दर्भिक प्रचार सामग्री सभामा सहभागीलाई वितरण गरिन्। राजतन्त्र र गणतन्त्रको तुलना र तराजुमा उल्लिखित अन्य पार्टी एमाले सरकारका कामहरू बारेको सीमित प्रचार सामग्री हारालुछ भयो। कोशी प्रदेश अध्यक्षले प्रचार सामग्री वितरणको व्यवस्था गरिएको बताए पनि देखिएन। कुन प्रचार सामग्री कहाँ कसरी राख्दा अत्यन्त प्रभावकारी हुन्छ भन्ने त बुझ्नु पर्छ नि। नौला नौला, आकर्षक र ज्ञानबर्धक प्रचार प्रसार सामग्री अपरिहार्य हुन्छ। सभास्थलको दृश्य बाहिर पनि देखिने गरी एकै ठाउँमा स्क्रीन राखिदिएको भए कति जाती हुन्छथ्यो। माइकको व्यवस्था धेरै कमजोर देखियो। माइकको द्वाड कमतीमा दुई स्थानमा अलिकति धुँइँतिर ढल्काएर राखिदिएको भए ससाना गफगाफलाई पनि छिचोलेर सन्देश जनसमक्ष पुग्थ्यो। पार्टी अध्यक्ष ओलीले नै बोल्दा केही सहभागीका चिरविचिर कुरा स्पष्टै सुनिन्थ्यो।

उहाँले नै वक्तव्यका क्रममा सहभागी चलमलाएको उल्लेख गर्नु पर्छ। भौकी र गायन क्षेत्रका कलाकारको मिहेनत त थियो तर देश र जनहितका काममा आधारित भौकी प्रस्तुत गर्दा हुन्छथ्यो। एमालेले किसान,महिला आदि क्षेत्रका लागि लिएका नीति र काम उल्लेखित ससाना व्याख्यान व्यक्तिका छाती र ढाडमा सजाएको भए पनि हुन्छथ्यो। सान्दर्भिक ज्ञानबर्धक प्रचार व्याख्यान लिएर कार्यक्रम बाहिर घुम्दा वा एकै व्यक्तिले स्पष्ट देखिने खालका प्रचार सामग्री आफ्ना शरीरको शीर,अग्रभाग र पृष्ठभागमा सजाउँदा पनि धेरै खर्च लाग्ने थिएन। अर्थात् हरेक काम र कुरा रचनात्मक सिर्जनात्मक तथा प्रभावकारी हुनुपर्छथ्यो।

गरिस् गर्दै र गरिदिँँ खालका कामको कुनै काम छैन। अध्यक्ष ओलीले भन्नु भएभँ हरेक काम र कदम प्रभावशाली र आकर्षक जनताको मन खिच्ने हुनुपर्छ। त्यसैले जन जागरण सभामा जनलहर थियो र बुद्धि पुर्‍याएको भए यो अर्ध बढ्थ्यो। तर समग्र व्यवस्थापन अस्तव्यस्त देखियो। जबज अनुसार राम्रो काम राम्रै तरिकाले गर्नुपर्छ भन्ने कुरा खासै देखिएन। अध्यक्ष ओलीले नै पनि बारबार कुनै पनि कार्यक्रम सार रूपले सकेसम्म सुन्दर हुनुपर्छ भनेर नेता र कार्यकर्तालाई धोकाए पनि त्यस अनुसारको चौजोपाँजो नमिलेको यो एक प्रतिनिधिमूलक उदाहरण हो। उपल्ला तहका कार्यक्रमका हरेक प्रस्तुति ओजपूर्ण

हुनु पर्छ। मुख र अनुहार देखाउने लालसाले मंचमा उभिने होइन। कुन गीत, संगीत र स्वरले आम श्रोता गणलाई अमित छाप पार्छ भन्ने कुरालाई विशेष ध्यान दिनुपर्छ। राजनीति त कला हो भने अर्ध गीत संगीत नृत्य आदि त विशिष्ट कला हो। राजसा महासंघका महासचिव अशोक राईद्वारा गाइएको राजतन्त्र,गणतन्त्र र जरा अभियान केन्द्रित सान्दर्भिक गीतले ठाउँ पाएन। यस खालका सभामा परिष्कृत,पारखी प्रतिभा समसामयिक सिर्जनाका साथ उत्रँदा मात्र प्रभाव पर्छ। अध्यक्ष ओलीले ड्राइवर,माभी र कलाकार र चित्रकार, पशुपतिका बाँदर, कथित नयाँ नामका भद्दा राजनीतिक चरित्रलाई बिम्ब बनाएर रोचक तथा मार्मिक तरिकाले सम्बोधन गर्नु भयो। तर अधिकांश सहभागीले दिनको २ बजेदेखि उहाँको सम्बोधन हुनु जाती हुन्छथ्यो भन्ने भनाइ रह्यो। त्यसरी नै इटहरी ५ निवासी सुवास सापकोटाले गिरीबन्धु टी इस्टेट र कम्बोडिया बारेका दुष्प्रचार उल्लेख गर्नु पर्थ्यो भन्ने रहेको थियो।

ओलीले कामकाजी कर्तव्य परायण नेता,पार्टी र जनवर्गीय संगठनबारे व्यङ्ग्यात्मक तथा सारसंक्षेप विचार व्यक्त गर्नु भयो। नाक र कानमा लगाइने दुइ ग्री, मुन्द्री र बुलाकीको उहाँले उदाहरण दिनु भयो। हुन पनि ०३६ सालपूर्व सारी चोला र फरिया हँदैछ भन्ने गीत र संगीतमा मात्र रमेका कलाकारलाई उहाँले सुझाव दिँदै हुनुहुन्छथ्यो। राजसा महासंघको केन्द्रदेखि अर्ध कोशीको दयनीय दृश्य त्यहाँ देखियो। एउटै मानिस गायक, रचनाकार र संगीतकार हुन आतुर हुने साधना पटक नगर्ने समाजवादी प्रतिस्पर्धाबारे थोपे सुको जानकारी नहुने र नदिने संस्कार पार्टीका कतिपय नेताको स्वभाव सरकै गरेको देखिन्छ।

अध्यक्षले जरा अभियानबारे र स्ववियु निर्वाचनमा भाषा लगायत कतिपय जिल्लामा कमजोर रहेको उल्लेख गर्दा कोशीका नेताको सरम अनुहारमा फलकन्थ्यो। मोर्चा संगठनका बहुविधा विषय,क्षेत्र प्रतिभा र प्रभाव नै थाहा नपाउने नेतृत्वबाट आम कार्यकर्तामा उत्साह नै जगाउन सकिन्न। जता तता भाषण प्रमुख अतिथि भएर सतही भाषण गर्दैमा समय व्यतीत भएको छ नेताको। भाषण पनि अलिअलि अध्ययन गरेर मनन गरेर दुई गतिला शिक्षाप्रद कुरा धेरै काम सुनिन्छ। इटहरीमा सम्पन्न जिल्ला स्तरीय जागरण सभामा नेता भीम आचार्य र महासचिवले मात्रै समय सान्दर्भिक विचार राखेका थिए। पार्टीका नीति,सिद्धान्त र सरकारले गरेका कामहरू तथ्यगत रुपमा आकर्षक तरिकाले विचार व्यक्त गर्न नै सिकाउनु पर्ने अवस्था छ। शुद्ध वा स्तरीय भाषा प्रयोग गर्न अध्यक्ष ओलीले नेता र कार्यकर्तालाई बारबार सुझाए पनि महानुभावलाई मानुभाव लिखित व्याख्यान देखियो। करतल ध्वनिका साथ ताली पड्काएर स्वागत गर्नु होला, यस्तो पनि सुनियो। भाषण गर्दा बार बार पुनरुक्ति राम्रो मानिन्न। प्रभावकारी रुपमा जरा तहमा जरा अभियान सञ्चालन बारे नेतृत्वले नै घोरिनु पर्छ। प्रमुख विशेष र अतिथि भएर टुप्पाटुप्पा केलाएर, सतही र एकसुरै सतही भाषण गरेर जरा अभियान प्रभावकारी हुन। भुईँ तहका कार्यकर्ता र तह तहका अभियन्ताहरूलाई एकै प्रशिक्षण र फड्कामा बुझ्ने गरी प्रशिक्षित गर्नु सजिलो छैन। प्रशिक्षण गर्ने सरल र प्रभावकारी विधि छन्। नेता हुँदैमा सबले जान्दछन् भन्न सकिन्न। ओलीले भन्नु भएभँ व्यक्तिले दैनिक जीवनमा गर्ने नित्य कर्मभँ गरेर जरा अभियान प्रभावकारी बन्दैन। धन भए पनि धनको उचित र जतनका साथ संरक्षण गर्न जान्नु पर्छ। बास्मती चामलको भात पनि पकाउन जान्नु पर्छ। धनले नै धन कमाउँछ नत्र गुमाउने खतरा रहन्छ।

दैनिक ३६ सय बढी पासपोर्ट जारी

भापा,बैशाख ६। राहदानी विभागले दैनिक तीन हजार ६ सयभन्दा बढी विद्युतीय राहदानी (ई-पासपोर्ट) जारी गर्ने गरेको छ।

राहदानी विभागका महानिदेशक तीर्थराज अर्यालका अनुसार ०७८ मंसिरदेखि ०८१ चैत मसान्तसम्मको ४० महिनाको अवधिमा कुल ४४ लाख २३ हजार ९९२ थान ई-पासपोर्ट जारी भएका छन्।

उक्त अवधिमा प्रत्येक महिना औसतमा १ लाख १० हजार ५९९ थानभन्दा बढी ई-पासपोर्ट जारी भएका छन्। अर्थात् दैनिक औसतमा तीन हजार ६८६ थानभन्दा बढी ई-पासपोर्ट विभागले जारी गर्दै आएको छ।

जारी भएका यी पासपोर्ट विभागमा बनेर विभाग, जिल्ला प्रशासन कार्यालय, विदेशस्थित नेपाली नियोगबाट जारी भएका हुन्। “अब हामीसँग सातदेखि साठे सात लाख खाली ई-पासपोर्ट छन्,” महानिदेशक अर्यालले जानकारी

दिए। विभागले ०७८ मंसिर महिनाबाट ई-पासपोर्ट जारी गर्न सुरु गरेको हो। त्यसअघि विभागले मेसिनले पढ्नसक्ने पासपोर्ट (एमआरपी) जारी गर्थ्यो। विभागको तथ्यांकअनुसार पछिल्लो तीन वर्ष चार महिनामा औसतमा प्रत्येक वर्ष १३ लाख २७ हजारभन्दा बढी ई-पासपोर्ट जारी भएका छन्।

विभिन्न समयमा खरिद गरिएका ५१ लाख ई-पासपोर्टमध्ये ४४ लाख २३ हजार ९९२ वटा जारी भएका हुन्। “नयाँ पासपोर्टको खरिद प्रक्रिया हाम्रो कार्यतालिकाभित्रै सकिन्छ भन्ने लाग्छ,” उनले जनाए।

आर्थिक वर्ष ०८०/८१ मा विभागले १४ लाख ७३ हजार ३२५ थान ई-पासपोर्ट जारी गरेको थियो। अघिल्लो आर्थिक वर्ष ०७९/८० मा १४ लाख ७९ हजार २६४ थान ई-पासपोर्ट जारी भएको थियो।

विभागका अनुसार बितेको साठे १४ वर्षमा नेपालले १ करोड १४ लाख थानभन्दा बढी पासपोर्ट जारी भएका छन्। आर्थिक वर्ष ०६७/६८ देखि ०८१/८२ को चैत मसान्तसम्मको अवधिमा ती पासपोर्ट जारी गरिएको हो।

नेपालले हस्तलिखित पासपोर्ट बन्द गरी मेसिनले पढ्नसक्ने पासपोर्ट (एमआरपी) जारी गर्न सुरु गरेपछि उक्त संख्यामा पासपोर्ट जारी गरेको हो। यसमा ई-पासपोर्ट पनि समावेश गरिएको छ।

राहदानी विभागले हस्तलिखित राहदानी बन्द गरी ०६७ मंसिर १० गतेबाट एमआरपी जारी गर्न सुरु गरेको थियो। यस्तै, विभागले एमआरपीबाट स्तरोन्नती गर्दै ०७८ मंसिर १ गतेदेखि ई-पासपोर्ट जारी गर्न सुरु गरेको थियो।

शिक्षक आन्दोलनका कारण भर्ना अभियान प्रभावित

रहेको छ।

विराटनगर। देशभरिका सामुदायिक विद्यालयमा कार्यरत शिक्षक र विद्यालय कर्मचारी १६औँ दिनदेखि काठमाडौँ केन्द्रित आन्दोलनमा होमिएका कारण विद्यालयहरू ठप्प छन्।

२०८२ सालको भर्ना अभियान समेत असफल पाउँ शिक्षकहरू काठमाडौँ पुगेका हुन्। उनीहरू गत चैत २० गतेदेखि काठमाडौँ केन्द्रित सडक आन्दोलनमा छन्। विद्यालयमा ताला लगाएर शिक्षकहरू काठमाडौँ गएका हुन्।

कक्षा १० को माध्यमिक शिक्षा परीक्षा सम्पन्न भएतापनि उत्तरपुस्तिका परीक्षण र सम्प्रेक्षण कार्य अर्धे पनि सुरु भएको छैन। त्यसैगरी बैशाख ११ गतेदेखि हुने भनिएको कक्षा १२ को परीक्षामा समेत उनीहरूले सहयोग नगर्ने घोषणा गरिसकेका छन्।

नेपाल शिक्षक महासंघ केन्द्रीय समितिको नेतृत्वमा आन्दोलन जारी रहँदा आन्दोलनकारी शिक्षकहरूको संख्या दिनानुदिन वृद्धि भइरहेको छ। उनीहरूको एक सूत्रीय माग पञ्चायतकालीन शिक्षा ऐन २०२८ लाई विस्थापित गरी गणतान्त्रिक सरकारले संघीयताको भावना र मर्मअनुसार संघीय शिक्षा ऐन जारी गर्नुपर्ने

पञ्चायतकालीन सरकार प्रतिगामी हो भने त्यही सरकारले ल्याएको ऐन कानुन पनि प्रतिगामी हो भन्दै उनीहरू अग्रगामी संघीय शिक्षा ऐन लिएर मात्र घर फर्किने आन्दोलनमा

होमिएका छन्। सरकार पक्षले उनीहरूका मागप्रति कुनै चासो नदिएका कारण आन्दोलन अर्ध सशक्त हुँदै गएको देखिन्छ।

शिक्षकहरूको आन्दोलनले विद्यार्थीहरूको भविष्य र शिक्षाको गुणस्तर कायम राख्न चुनौती थपिएको छ। लामो आन्दोलनमा सहभागी शिक्षकहरूले छिटो भन्दा छिटो माग सम्बोधन गरी शिक्षकहरूलाई विद्यालय फर्काउनु पर्ने बताइरहेका छन्।

सुपर काइनेटिक एक्सप्रेस कुरियर

राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय चिटि, पत्र, पासल पठाउन परे हामिलाई सम्झनुहोस्।
बिगत ३ दशकदेखी अनुभवी तथा विश्वासिलो एकमात्र कुरियर

सम्पर्क:

फोन: ०१३-५८०८७८

मो: ९८५२६७७३५५

बितामोड (सिटि सेक्टर), काणा,

अदुवा खोला छेउ

वर्गीकृत विज्ञापन संकलन केन्द्रहरू :

चन्द्रगढी, मद्रपुर

लोकबहादुर कुँवर : ९८४२६८३९९६
द्रोण अधिकारी : ९८४२६८८०९९

दमक

विष्णु सुब्बा : ९८५२६८०९३७
देविबहादुर बस्नेत : ९८५०९२४६२९

मेचीनगर

चारआली : ९८४२७०३०९३
गोबिन्द घिमिरे : ९८५५४५०५५०

उर्लाबारी

रूपेन्द्र शेर्मा : ९८४२०९२४०६
विराटनगर
क्रिष्टिम आई: ०२५-५२५६९८

इलाम, मंगलबारे

रणवीर लिम्बू
९८५६९८८७५७

काकरभिट्टा

फ्रेन्डसिप पुस्तक पसल
०२३-५६२४२४

काणा बजार

बरत राजवंशी
९८५००८९००९

आजको राशिफल

मेघ स्वादिष्ट भोजनको अवसर प्राप्त हुने योग छ। प्रेम जीवन पनि सफल रहनेछ।

आज समस्या दसाउँदा सुखदुःखमा साथ दिनहरू भेटिनेछन्। **वृष**

आज आफ्नो अधिकार प्राप्तिका लागि संघर्ष गर्नु पर्ला। **मिथुन**

कर्कट पराक्रम बढ्नुका साथै धन लाभका योग पनि देखिन्छन्।

अरुलाई प्रभावित पारेर काम बन्दछ। **सिंह** लामदायी छलफल हुनेछ।

रोकिएका अधुरा कामहरू पुरा हुन सक्छ। **कन्या** मनमा हर्ष, उमङ्ग र उत्साह छाउनेछ।

तुला प्रेमसम्बन्ध र प्रणयप्रसङ्गका लागि श्रेष्ठ समय रहेको छ।

आफन्त र मित्रवर्गको सहयोग पाइनेछ। **वृश्चिक**

वाणीमा कुशलता आउने दिन परेको छ। **धनु** नयाँ काम र करियरको क्षेत्रमा मन जाने

मकर साथीको सुभावले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नेछ।

भाग्य बलमा कमी भएको आभास गर्नु हुनेछ। सामाजिक काममा व्यस्त हुने समय **कुम्भ**

बोलीवचन र भाषण आदिमा प्रशंसा मिल्नेछ। **मिथुन**